

Склад. Правила перенесення з рядка в рядок

1. Що таке склад?
2. Як переносимо слова з рядка в рядок?
3. Які значущі частини виділяємо у слові?
4. Які склади називають відкритими і закритими?

1. Для чого ділять слова на склади?
2. Як правильно перенести слово з рядка в рядок?
3. Чи важливо дотримуватися правил перенесення?

Цінності, Україна, пісня, тризуб, незалежність,
спадщина, історія, культура.

Перевірка!

Цінності [ц'і'н':ост'і], Україна [украї'на], пісня [п'і'с'н'а],
тризуб [три^езуб], незалежність [не^изалéжн'іс'т'],
спадщина [спáдшчи^ена], історія [істóр'ія] , культура
[кул'ту́ра].

Вправа 257. Ознайомтеся з таблицею.

Правила переносу		
1	Одну букву не залишаємо в попередньому рядку й не переносимо в наступний рядок	<i>ака-де-мія, Ма-рія, олі-вець</i>
2	Не можна розривати сполучення букв дж, дз, які позначають один звук	<i>гу-дзик, хо-джу</i>
3	Не можна розривати сполучення букв йо, ьо	<i>па-йок, сльо-за</i>
4	Апостроф, м'який знак, й у переносах не відокремлюємо від попередньої літери	<i>бур'-ян, Лук'-ян</i>
5	Коли корінь починається на голосний, то переносимо довільно, а коли на приголосний, то від кореня його не відриваємо	<i>ро-зорати, роз-орати, розо-рати, ви-правдання</i>
6	При збігу однакових приголосних одну залишаємо, а другу переносимо. В іменниках із подовженими приголосними можливий подвійний перенос	<i>закон-ний, розріс-ся знан-ня, зна-ння</i>
7	Не розриваємо в переносах односкладові префікси перед приголосними	<i>над-мірний, най-більший</i>
8	Не можна переносити прізвища, залишаючи в кінці попереднього рядка ініціали або інші умовні скорочення	<i>Т. Г. Шевченко; п. Іваненко, Але Тарас Григорович / Шевченко</i>
9	Не можна відривати скорочені назви мір від цифр	<i>2021 р. (не 2021 / р.), 50 га (не 50 / га)</i>
У решті випадків слова довільно переносимо за складами: Дні-про, Дніп-ро; се-стра, сест-ра.		

Сьогодні
13.11.2022

Вправа 258. Запишіть слова, поділивши їх на склади. Поставте над кожним словом номер відповідного правила з таблиці

Око, шия, льодяник, знання, ліс, життя,
підживлювати, кукурудза, сірий, низько, байка,
Лук'ян, дозрівати, виправдання, найвищий, цінності,
стійкий.

Перевірка!

О-ко, ши-я, льо-дя-ник, зна-ння, ліс, жи-ття, під-жив-лю-ва-ти, ку-ку-ру-дза, сі-рий, низь-ко, бай-ка, Лук'-ян, доз-рі-ва-ти, вип-рав-да-ння, най-ви-щий, цін-нос-ті, стій-кий.

Вправа 259. Випишіть слова, які не можна розривати для переносу. Складіть із ними словосполучення

Герб, армія, країна, юнак, юннат, один, клас, сом, школа, сувенір, степ, озеро, лев, наголос, милозвучність, кран, скло.

Перевірка!

Герб, клас, сом, степ, лев, кран, скло.

Український герб, п'ятий клас, вусатий сом, безкрайній степ, африканський лев, будівельний кран, куленепробивне скло.

Вправа 261. Поясніть, чому в наведених словах є лише один варіант переносу

1. Хо-джу, си-джу, ра-джу, во-джу.
2. М'я-та, кіль-це, низь-ко, бай-ка.
3. Від-звук, від-зив, від-жив.

Вправа 262. Знайдіть «зайве» слово в кожному рядку

А Віт-чиз-на, бу-зок, **прис-туп**, про-мовець, сце-на-рист.

Б Ле-ва-да, за-квіт-ча-ли, зем-ля, **на-ро-доз-нав-ство**.

В По-до-рож, **гі-сть**, ек-ран, дзвін.

Г До-лень-ка, пі-ра-мі-да, від-звук, спи-нись, бла-кить, **под-зво-ни**.

Вправа 263. Визначте, у якому рядку в усіх словах правильно позначені
переноси

А Осін-ній, чор-но-бри-вий, від-літати.

Б Рі-лля, сад-жати, ви-орати.

В Цукро-варіння, кольо-ровий, зір-вати.

Г Жовтін-ня, га-йок, дос-тиглий.

Сьогодні
13.11.2022

Вправа 264. Поясніть, чому в наведених словах є лише один варіант переносу

1. Яч-мінь, юш-ка, їс-ти, ко-лія, ра-дію.
2. Бу-джу, ра-джу, во-джу, су-джу, їж-джу.
3. Від-зив, під-жар, від-жив, під-звіт.

?

Які емоції виникли у вас під час уроку? Що треба зробити, аби відчувати позитивні емоції? Які відомості під час уроку зацікавили вас найбільше? Над чим треба ще попрацювати?

Домашнє завдання
Параграф 31 – вивчити правила; вправа 260 (пис.)

260

Запишіть вірш, поділивши слова на склади. Підкресліть відкриті склади. Розкажіть, чи погоджуєтеся ви з думкою, що людина — найвища цінність.

Ти знаєш, що ти — Людина?
Ти знаєш про це чи ні?
Усмішка твоя — єдина,
Мука твоя — єдина,
Очі твої — одні.

В. Симоненко